

قتل اتابك اعظم 1286 ش

محمد علي شاه قاجار، پس از آن که به تخت سلطنت نشست، با مشکلات متعددي روبرو گرديد. به اعتقاد او، تنها مرد با تجربه‌اي که مي‌توانست برمشکلات فائق آيد...

محمد علي شاه قاجار، پس از آن که به تخت سلطنت نشست، با مشکلات متعددي روبرو گرديد. به اعتقاد او، تنها مرد با تجربه‌اي که مي‌توانست برمشکلات فائق آيد، صدراعظم پدر و پدر بزرگش، ميرزا علي اصغر خان امين السلطان معروف به اتابك اعظم بود. اتابك در آن زمان در اروپا به سر مي‌برد و پس از اين پيشنهاد راهي تهران شد و به زودي کابينه خود را معرفي نمود. اما او نيز با شورش‌ها و ناآرامي‌هايي در کشور مواجه گرديد و مجبور به سرکوبي آنان شد. در همين زمان بود که مشروطه خواهان به رهبري شيخ فضل الله نوري در حرم حضرت عبدالعظيم در ري تحصن کردند و تلگراف‌هايي در رد مشروطه غير مشروعه مخابره نمودند. اتابك در دوران حکومت خود، همواره مورد حمله جرايد و انجمن‌ها بود و از طرف آنان شايع شد که او مخالف مشروطه است. او همچنين طرفدار شديد روسيه بود و از آن دولت دفاع مي‌کرد. او دشمن آزادي و آزادي خواهان بود و جز حفظ مقام خود، به چيزي نمي‌انديشيد و لذا منفور مردمان بود. اتابك در 24 سالگي وارث 24 منصب درباري (و به گفته ديگري 34 منصب درباري و دولتي بوده) و در 28 سالگي شخص دوم مملکت به شمار مي‌آمد. وي امضاکننده قرارداد امتياز تنباکو با انگلستان بود که به نهضت تنباکو و ضرر فراوان به اقتصاد ايران انجاميد. وي حدود ربع قرن در رأس هيئت حاکمه ايران قرار داشت و چون مخالف ترقي بود، لذا هيچ کار قابل توجهي براي مردم و کشور نکرد. با دسيسه‌هاي او بود که سيد جمال الدين اسدآبادي به دستور ناصرالدين شاه به طرزي اهانت‌آمیز از ايران اخراج شد. سرانجام، اتابك اعظم پس از چهار ماه صدارت، به هنگام خروج از مجلس شوراي ملي توسط يکي از مشروطه‌طلبان به نام عباس آقا تبريزي و به تحريك سيد حسن تقی زاده، به قتل رسيد.